

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Aleny Polednové a soudců JUDr. Jany Šalomounové a Mgr. Martina Šebka ve věci **péče o nezletilou L. P.**, nar. [REDACTED], zastoupenou Městským úřadem Domažlice jako opatrovníkem, dceru **matky L. P.**, nar. [REDACTED], bytem [REDACTED], zastoupené JUDr. Josefem Štětinou, advokátem se sídlem Domažlice, Boženy Němcové 74, PSČ 344 01, a **otce M. H.**, nar. [REDACTED], bytem [REDACTED], za účasti **navrhovatele A. P.**, nar. [REDACTED], bytem [REDACTED], zastoupeného JUDr. Radkem Kellerem, advokátem se sídlem Brno, Jaselská 23, PSČ 602 00, **o úpravu styku navrhovatele s nezletilou**, o odvolání matky proti rozsudku Okresního soudu v Domažlicích ze dne 13. 1. 2016, č. j. 13 Nc 2283/2015-163, ve spojení s usnesením Okresního soudu v Domažlicích ze dne 16. 3. 2016, č. j. 13 Nc 2283/2015-192,

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně se v části odvoláním dotčené, tj. ve výroku I., m ě n í tak, že navrhovatel A. P., nar. [REDACTED], je o p r á v ě n se stýkat s nezletilou L. P., nar. [REDACTED], každý první lichý kalendářní týden v měsíci v sobotu od 9.00 hodin do 18.00 hodin, kdy nezletilou v místě bydliště matky převezme a tam ji po ukončení styku matce opět vrátí.**

Matka nezletilé je p o v i n n a nezletilou ke styku řádně připravit, styk nezletilé s navrhovatelem řádně umožnit a při výkonu práva osobního styku s nezletilou v potřebném rozsahu s navrhovatelem spolupracovat.

- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.**
- III. Náklady řízení placené státem ve výši 15.300,- Kč je povinen zaplatit České republice - Okresnímu soudu v Domažlicích navrhovatel A. P. ve lhůtě tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

Odůvodnění

Okresní soud v Domažlicích rozsudkem ze dne 13. 1. 2016, č. j. 13 Nc 2283/2015-163, rozhodl, že A. P., nar. [REDACTED], je oprávněn stýkat se s nezletilou L. P., nar. [REDACTED], každý první lichý kalendářní týden v měsíci v sobotu od 9.00 hodin do neděle 18.00 hodin, kdy nezletilou převezme v místě bydliště matky, kde ji po ukončení styku opět vrátí matce zpět s tím, že matka nezletilé je povinna tento styk strpět, nezletilou ke styku řádně připravit a ve stanovený termín v místě svého bydliště vydat A. P., nar. [REDACTED], (výrok I.), dále ve zbytku návrh A. P. na stanovení styku s nezletilou L. P. zamítl (výrok II.) a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III).

K pokynu odvolacího soudu dále Okresní soud v Domažlicích usnesením ze dne 16. 3. 2016, č. j. 13 Nc 2283/2015-192, výše uvedený rozsudek doplnil o rozhodnutí o nákladech řízení placených státem tak, že navrhovateli A. P., matce nezletilé L. P. a otci nezletilé M. H. uložil povinnost každému z nich nahradit státu – ČR – Okresnímu soudu v Domažlicích jednu třetinu nákladů znaleckého posudku ve výši 6.766,66 Kč, a to v případě navrhovatele A. P. v rozsahu částky 5.000,- Kč z již uhrazené zálohy, vždy do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku a současně opět rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Proti rozsudku soudu I. stupně, pokud jím byl upraven styk navrhovatele s nezletilou, a rovněž proti usnesení, kterým byl rozsudek soudu I. stupně doplněn, podala si matka včasná odvolání. Matka soudu I. stupně vytkla, že neprovedl důkazy, které byly potřebné pro správné a spravedlivé rozhodnutí ve věci, zejména že neprovedl výslech druha matky M. Č., ačkoli byl jeho výslech matkou včas navržen. Dále soudu I. stupně matka vytkla, že v řízení provedené důkazy nesprávně vyhodnotil a v důsledku toho může jím vyneseny rozsudek upravující styk navrhovatele s nezletilou vážně ohrozit zdravý psychický vývoj a výchovu nezletilé. Nesprávně dle matky soud I. stupně na daný případ aplikoval rovněž zákonnou úpravu obsaženou zejména v ust. § 927 obč. zákoníku, neboť v průběhu soudního řízení nebylo nikterak doloženo, jakou újmu by pro nezletilou znamenalo, pokud by se dále s navrhovatelem nestýkala. Na tuto zásadní otázku přitom v písemně zpracovaném znaleckém posudku původně neodpověděl ani soudem ustanovený znalec PaedDr. Schleiss, a při ústním doplnění posudku jen velmi vágně konstatoval, že újma bude spočívat ve ztrátě podstatné vztahové osoby nezletilé. V té souvislosti matka připomněla, že ke ztrátám vztahů k různým osobám v průběhu života člověka dochází z různých příčin, přičemž je i součástí výchovy rodičů dítě na tyto ztráty vztahových osob připravit. Dle matky dochází také ke změně vztahu nezletilé k navrhovateli, přičemž zásadní vliv na život nezletilé její vztah k navrhovateli nemá a ani mít nemůže. Připomněla přitom, že tento vztah byl narušen v důsledku kroku navrhovatele, který k nezletilé popřel své otcovství. Ztráta jedné vztahové osoby u nezletilé

byla však nahrazena ziskem v podobě vztahu k osobám jiným, tedy k vlastnímu otci a jeho příbuzným, ale i k současnému druhovi matky. Matka přitom předpokládá, že vztah nezletilé k jejímu otci M. H. bude se nadále rozvíjet, a naopak působení navrhovatele na L. v době víkendového styku by mohlo vztah L. jak k otci, tak i k matce a jejímu partnerovi vážně ovlivnit. Dále matka vznesla námitky rovněž k vypracovanému znaleckému posudku, který je dle jejího názoru nedostatečně profesionální a nijak nepřispěl k vydání správného rozhodnutí, a to zejména proto, že znalec při podání tohoto posudku použil obdobné stereotypní postupy jako při posuzování rodičovského styku s dítětem. Nadto dle matky některé výsledky testů podivně interpretoval a dokonce navrhovatele označoval za otce nezletilé. Nesprávně pak dle matky znalec vnímal popření otcovství navrhovatele jen jako formální krok, a nebyl schopen zodpovědět otázku, jak bude nezletilá v budoucnu tento fakt hodnotit. Dále matka poukázala na to, že styk nezletilé s navrhovatelem nebude pro ni prospěšný i z toho důvodu, že navrhovatel vede společného syna při styku s matkou k tomu, aby matce činil naschvály a má z toho potěchu, přičemž dle jejího názoru by se výchovné působení navrhovatele mohlo v budoucnu projevit na psychickém zdraví a vývoji nezletilé a mohlo by rovněž negativně ovlivnit stávající výchovu nezletilé jejími rodiči a současným partnerem matky. Zdůraznila přitom, že rodičovskou odpovědnost, zejména za citový, rozumový a mravní vývoj dítěte nesou jeho rodiče, a proto by rozhodnutí soudu nemělo ve výchovném působení rodičů na nezletilou bránit. Dále matka nezletilé zdůraznila rovněž to, že úpravou styku navrhovatele s nezletilou na jeden víkend v měsíci soud I. stupně velmi omezil možnost styku nezletilé s jejím otcem i ostatními příbuznými, přičemž v té souvislosti opětovně vznesla námitky k závěrům znalce ohledně rozsahu a způsobu styku otce M. H. s nezletilou. Matka proto navrhla, aby byl odvoláním napadený rozsudek soudu I. stupně zrušen a návrh na úpravu styku navrhovatele s nezletilou zamítnut.

Pokud se jedná o rozhodnutí soudu I. stupně ohledně náhrady nákladů řízení placených státem, pak vedle toho, že matka nepovažuje podaný znalecký posudek za nikterak přínosný pro rozhodnutí ve věci samé a považuje jej dokonce za velmi nekvalifikovaný, namítla, že ani ona ani otec nezletilé důkaz znaleckým posudkem nenavrhovali, ale navrhl jej navrhovatel, který si přeje styk s nezletilou upravit. Dle názoru matky by tedy náklady spojené s vypracováním tohoto znaleckého posudku měl nést právě navrhovatel. Poukázala rovněž na to, že výše úhrady nákladů za znalecký posudek dosahuje větší výše, než je dvouměsíční výživné pro dceru. Rozhodnutí soudu tedy nepovažuje za spravedlivé a je přesvědčena, že není ani v souladu s ust. § 148 o.s.ř. Navrhla proto, aby odvolací soud usnesení soudu I. stupně v části, kde je jí ukládána povinnost k úhradě státem vynaložených nákladů řízení jako nezákonné zrušil.

Otec nezletilé s odvoláními matky souhlasil.

Navrhovatel naopak s odvoláními matky nesouhlasil. Dle navrhovatele nepochopení občanského zákoníku ze strany matky je důvodem, který ji vede k tomu, že nezletilé brání ve styku s navrhovatelem, a to přesto, že ji od jejího dětství do šesti let nepřetržitě vychovával a následně se s ní stýkal. Dle navrhovatele přitom skutečnost, že otcovství k nezletilé popřel, nemá s existencí citového vztahu k ní jakoukoli souvislost, neboť rozhodnutí o popření otcovství není určením toho, zda účastníci takového statusového sporu spolu mají či nemají citové vazby. Matka mu proto nedůvodně podsouvá, že projevil neexistenci citu k nezletilé tím, když požádal soud o popření otcovství k nezletilé. Dle navrhovatele je předmětem dané věci posouzení existence či neexistence citového vztahu k dítěti ve smyslu ust. § 927 občanského zákoníku. V té souvislosti nebyl dle navrhovatele před soudem I. stupně proveden

jediný důkaz, který by svědčil o tom, že takový vztah k nezletilé L. z jeho strany a zejména naopak neexistuje. Nebyl přitom podán ani žádný důkaz o tom, že by v souvislosti s popřením otcovství k nezletilé ochladl její citový vztah k navrhovateli. Pokud matka nezletilé opakovaně zpochybňuje závěry vypracovaného znaleckého posudku, pak dle názoru navrhovatele jen z toho důvodu, že s jeho závěry spokojená není a zcela opomíjí zhodnotit tu skutečnost, že nezletilé úmyslně brání proti její vůli se s navrhovatelem stýkat. Dle názoru navrhovatele přitom soud I. stupně při svém rozhodování správně vyhodnotil zájem nezletilé i vzájemný vztah navrhovatele a nezletilé L. Navrhovatel má tedy za to, že soud I. stupně rozhodl po právu, vyhodnotil všechny provedené důkazy a stanovil styk, který otec ve vztahu k nezletilé L. považuje za minimální, avšak nijak nezasahující do zájmů nezletilé L. Dle navrhovatele je odvolání matky nedůvodné, je založeno na nesprávných úvahách o skutkovém a zejména právním stavu věci. Navrhovatel proto navrhl, aby odvolací soud odvolání matky jako nedůvodné zamítl. Za nedůvodné považoval navrhovatel rovněž odvolání matky ve vztahu k rozhodnutí soudu o nákladech řízení placených státem, neboť soud I. stupně dle jeho názoru rozhodl zcela správně, a to s ohledem na druh řízení a jeho výsledek. Argumenty matky o tom, že znalecký posudek, o jehož nákladech soud rozhodoval, nebyl v zájmu matky, respektive ani v zájmu nezletilé L., svědčí o nepochopení příslušného ustanovení občanského soudního řádu. Navrhovatel proto navrhl toto rozhodnutí soudu I. stupně potvrdit.

Opatrovník nezletilé po provedení pohovoru s nezletilou navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek soudu I. stupně potvrdil a odvolání matky zamítl.

Na podkladě včasného odvolání matky přezkoumal odvolací soud napadený rozsudek soudu I. stupně ve spojení s doplňujícím usnesením, jakož i řízení, které jejich vydání předcházelo, postupem dle ust. § 28 zákona o zvláštních řízeních soudních a v případě, kdy zákon o zvláštních řízeních nestanoví jinak, v souladu s ust. § 1 odst. 2, 3 zákona o zvláštních řízeních soudních rovněž dle ust. § 212 a násl. o.s.ř., přihlédl k obsahu odvolání matky, vyjádření, otce, navrhovatele a opatrovníka nezletilé k němu, a poté, co při odvolacím jednání dokazování doplnil, dospěl k závěru, že odvolání matky jsou zčásti důvodná.

Odvolací soud ještě dodává, že soud I. stupně nadbytečně ve výroku II. svého rozsudku zčásti návrh navrhovatele na úpravu styku s nezletilou zamítl, a to s přihlédnutím k charakteru tohoto řízení a ust. § 26 zákona o zvláštních řízeních soudních, které umožňuje soudu překročit návrhy účastníků a přisoudit i něco jiného nebo více, než čeho se domáhali. S ohledem na to, že tímto výrokem nebyla založena žádná práva a povinnosti účastníků tohoto řízení a ve své podstatě nemá rovněž žádný vliv na věcnou správnost napadeného rozsudku, neshledal ale odvolací soud za potřebné se tímto výrokem napadeného rozsudku zabývat.

V posuzované věci rozhodoval soud I. stupně v řízení zahájeném návrhem navrhovatele na úpravu jeho styku s nezletilou L., který byl odůvodněn tím, že poté, co navrhovatel popřel své otcovství k nezletilé, znemožnila mu matka nezletilé jakýkoli kontakt s ní, ačkoli má s nezletilou silný citový vztah, neboť ji od roku 2009 vychovával jako řádný vlastní otec s tím, že nezletilá má navíc vazbu k matce navrhovatele i ke svému sourozenci, který je v péči navrhovatele. Matka nezletilé s návrhem na úpravu styku navrhovatele s nezletilou nesouhlasila, stejně jako otec nezletilé M. H. Naproti tomu opatrovník nezletilé po provedeném dokazování navrhl úpravu styku navrhovatele s nezletilou provést v rozsahu dle úvahy soudu.

Již na tomto místě k procesnímu postupu soudu I. stupně odvolací soud uvádí, že od počátku řízení nebylo soudem I. stupně jednáno jako s účastníkem řízení s otcem nezletilé M. H., neboť ten své otcovství k nezletilé uznal až dne 22. 7. 2015, tedy po zahájení řízení před soudem I. stupně. Jakmile se soud I. stupně o této skutečnosti dozvěděl, začal s otcem nezletilé M. H. jako účastníkem řízení jednat a umožnil mu realizovat veškerá práva účastníka řízení. Soud I. stupně tedy sice nepostupoval zcela v souladu s ust. § 7 odst. 1 zákona o zvláštních řízeních soudních, neboť nerozhodl o přibrání otce nezletilé M. H. jako účastníka řízení usnesením, avšak tento nedostatek v postupu soudu I. stupně nelze považovat s přihlédnutím k tomu, že s otcem jako s účastníkem řízení jednal, za takovou vadu, která by mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci.

Soud I. stupně dále v řízení provedl dokazování v rozsahu dostatečném pro rozhodnutí ve věci, přičemž ve vztahu k obsahu provedených důkazů a zjištěním soudu I. stupně z jednotlivých provedených důkazů odkazuje odvolací soud na podrobné odůvodnění napadeného rozsudku soudu I. stupně, kdy ze skutkových zjištění soudu I. stupně vychází i soud odvolací.

V souvislosti s provedeným dokazováním lze snad soudu I. stupně vytknout pouze to, že podle obsahu protokolů o jednání k důkazu neprovedl vlastní písemný znalecký posudek zpracovaný znalcem PaedDr. Pavlem Schleissem ze dne 4. 12. 2015, č. 634/2015, což lze však dle názoru odvolacího soudu s ohledem na to, že soud I. stupně znalce vyslechl a ze závěrů znaleckého posudku vycházel, považovat spíše jen za formální nedostatek. Přesto odvolací soud tento znalecký posudek při jednání odvolacího soudu k důkazu provedl tak, aby zde o správnosti postupu soudu při rozhodování této věci nevznikala žádná pochybnost.

Odvolací soud tak vychází rovněž z těch zjištění, která soud I. stupně učinil z tohoto znaleckého posudku a výsledku znalce, neboť na rozdíl od matky neshledává v podaném znaleckém posudku ani v postupu znalce takové nedostatky, které by bránily v možnosti z tohoto důkazu vycházet.

Odvolací soud má dále za to, že se soud I. stupně vypořádal odpovídajícím způsobem i s tím, proč neprovedl další důkazy navrhované matkou, tedy revizní znalecký posudek a výslechy svědků M. G. F. a M. Č., přičemž ani odvolací soud neshledal zde důvod těmito důkazy navrhovanými ze strany matky důkazní řízení doplňovat.

Pokud odvolací soud důkazní řízení doplnil, pak zejména z toho důvodu, aby měl s dispozicí aktuální zjištění, neboť od doby vydání napadeného rozsudku soudu I. stupně uplynula již určitá doba.

Odvolací soud tedy zejména prostřednictvím opatrovníka nezletilé zjišťoval aktuální stanovisko nezletilé k jejímu styku s navrhovatelem. Ze zprávy Městského úřadu Domažlice ze dne 28. 6. 2016 pak vyplynulo, že s nezletilou byl proveden dne 27. 6. 2016 v základní škole pohovor, při kterém nezletilá uvedla, že se chce i nadále s navrhovatelem stýkat, a to i po dobu celého víkendu od pátku do neděle, a chtěla by se s ním stýkat rovněž o prázdninách, a to i třeba po dobu čtrnácti dnů. Současně nezletilá uvedla, že by si přála, aby navrhovatel byl zase její tatínek, a uvedla, že ho má ráda. Ke svému otci M. H. pak uvedla, že se s ním vídá, když má koncert nebo když za ním jede na návštěvu, ale na návštěvu za ním jezdí velice málo. Podle opatrovníka přitom nezletilá byla v době pohovoru

uvolněná a spontánně odpovídala na položené otázky, přičemž opatrovník nezletilé uzavřel, že nezletilá má s navrhovatelem vytvořen pěkný vztah a je v jejím zájmu tento vztah podporovat, neboť sama uvedla, že jej má ráda. Prošetřeno bylo z podnětu odvolacího soudu znovu také výchovné prostředí u navrhovatele, které bylo shledáno bez závad, přičemž v domácnosti navrhovatele je připraven pro nezletilou pokoj s vlastním lůžkem (zjištěno ze zprávy Městského úřadu Horažďovice ze dne 21. 6. 2016).

Ze spisu Okresního soudu v Klatovech, sp. zn. 11 P 42/2015, který měl k dispozici již soud I. stupně, dále odvolací soud důkazní řízení doplnil ohledně tehdejšího stanoviska matky ke vztahu mezi nezletilou a navrhovatelem a ohledně výsledků psychologického vyšetření nezletilé. Matka nezletilé přitom v průběhu řízení v této věci, které se týkalo úpravy poměrů nezletilého A■■■■ P■■■■, nar. ■■■■, a nezletilé L■■■■ P■■■■, nar. ■■■■, sama uváděla, že vztah dětí k otci je dobrý, dcera je však více fixována na ni. Ještě dne 10. 10. 2014 pak matka popírala a odmítala, že by navrhovatel nebyl otcem nezletilé L■■■■ (zjištěno z protokolů o jednání v této věci ze dne 2. 9. 2014 a 10. 10. 2014). Psychologické vyšetření nezl. L■■■■ P■■■■ bylo pak provedeno dne 3. 10. 2014 psycholožkou PhDr. T■■■■ N■■■■ se závěrem, že nezletilá L■■■■ má kladné vztahy k oběma rodičům (matce a navrhovateli), výraznější se ale jeví být její vazba na matku.

Pro úplnost odvolací soud doplnil důkazní řízení také o rozsudek Okresního soudu v Klatovech ze dne 18. 12. 2014, č. j. 6 C 178/2014-18, kterým bylo manželství matky nezletilé a navrhovatele rozvedeno, přičemž tento rozsudek nabyl právní moci dne 19. 1. 2015.

Matka nezletilé v průběhu odvolacího jednání předložila ještě zprávu z psychologického vyšetření nezletilé, které se konalo dne 21. 3. 2016, psycholožky Mgr. D■■■■ V■■■■ (zpráva byla vypracována dne 8. 4. 2016) a zprávu Základní školy a mateřské školy ■■■■, které odvolací soud rovněž k důkazu provedl. Závěrem matkou předložené zprávy z psychologického vyšetření nezletilé bylo, že L■■■■ vzhledem k věku potřebuje stabilní a přehledné rodinné zázemí s možností emočně saturovaného harmonického vztahu zejména s matkou, biologickým otcem p. H■■■■ a bratrem A■■■■ s tím, že vzhledem k tomu, že bratr žije v rodině svého otce p. P■■■■, se kterým žila několik let i L■■■■, je přirozené, že kontakt s nevlastním otcem vnímá jako přátelský a nijak ho neodmítá. Není však zásadně důležitý pro její další vývoj s tím, že s ohledem na potřebu jednotného (jednoznačného) výchovného vedení, které v tomto věku výrazně ovlivňuje emoční, sociální a kognitivní zrání dívky, by nemělo docházet k nekontrolovanému výchovnému ovlivňování ze strany cizích osob, tedy i pana P■■■■. L■■■■ by však měla mít možnost v případě vlastního přání se s ním stýkat. Forma a rozsah tohoto styku by však podléhal stejně jako i při jiných sociálních kontaktech rozhodnutí matky a vlastního otce dívky. Podle zprávy Základní školy a mateřské školy ■■■■ působila L■■■■ na začátku plaše, moc se v kolektivu neprojevovala, v současné době plachost vymizela, se spolužáky se přátelí a má hodně kamarádů, při hodinách se aktivně účastní, do školy chodí připravená a komunikace se zákonnými zástupci je výborná, prospěchově patří mezi lepší žáky.

Pokud odvolací soud dokazování doplnil, pak dospěl k závěru, že nedošlo k podstatné změně skutkového stavu, jak byl zjištěn soudem I. stupně, a tedy i po doplnění dokazování odvolacím soudem nadále ob stojí jako správný závěr soudu I. stupně, že jsou zde splněny předpoklady dané v ust. § 927 občanského zákoníku 2012, které nově výslovně umožňuje upravit styk nezletilého dítěte nejen s osobami příbuznými ale i s osobami dítěti společensky

blízkými, pro to, aby byl styk navrhovatele s nezletilou L■■■■ upraven. Dle názoru odvolacího soudu však soud I. stupně upravil styk navrhovatele s nezletilou příliš široce, a tedy ve vztahu k rozsahu styku navrhovatele s nezletilou je přece jen namístě rozhodnutí soudu I. stupně korigovat.

V podrobnostech odvolací soud uvádí, že ve shodě se soudem I. stupně má za to, že navrhovatel je pro nezletilou osobou společensky blízkou, pokud o nezletilou pečoval po dobu šesti let jako její otec a po rozchodu s matkou se s nezletilou dlouhodobě v širokém rozsahu stýkal, a rovněž pečuje o nezletilého bratra nezletilé. Rovněž odvolací soud má za to, že existuje vzájemný pozitivní citový vztah mezi nezletilou a navrhovatelem, přičemž jak navrhovatel tak i nezletilá mají oba zájem vzájemně se stýkat. Také dle názoru odvolacího soudu by tedy bylo na újmu nezletilé, pokud by se s navrhovatelem stýkat nemohla.

Odvolací soud přitom nepřehlíží, že základem rodinných vazeb je tradičně biologické pouto pokrevního příbuzenství mezi členy rodiny, jak na to ve své podstatě poukazuje matka nezletilé, současně však nepřehlíží ani to, že i osoby dítěti společensky blízké, mezi které je nutno nepochybně navrhovatele řadit, mohou dítě v jeho rozvoji příznivě ovlivňovat. Ačkoli tedy odvolací soud souhlasí s matkou v tom směru, že je třeba podporovat pozitivní vztah mezi nezletilou a jejím otcem M■■■■ H■■■■, současně má však za to, že to nevylučuje, aby byl alespoň v určitém minimálním rozsahu udržován vztah mezi nezletilou a navrhovatelem, a to i formou pravidelného, byť krátkodobého styku. Je přitom evidentní, že nezletilá má k navrhovateli vytvořen silný citový vztah, stejně tak jako navrhovatel k ní, ač otcovství k ní popřel, a že jej stále nezletilá pozitivně vnímá a stýkat se s ním si přeje. V takovém případě lze dle názoru odvolacího soudu uvažovat o tom, že újma by nezletilé vznikla již tím, že by se přes svůj zájem o styk s navrhovatelem s ním stýkat nemohla, neboť matka dobrovolně tento styk nezletilé s navrhovatelem umožnit nechce.

V posuzované věci nelze dále přehlédnout rovněž to, že osobu navrhovatele nelze ze života nezletilé zcela eliminovat již z toho důvodu, že se jedná o otce polorodého sourozence nezletilé, kterého vychovává, přičemž se svým bratrem je nezletilá L■■■■ v pravidelném kontaktu a jeho prostřednictvím (i bez vědomí matky) alespoň v určitém, byť ne osobním kontaktu s navrhovatelem.

Dle názoru odvolacího soudu přitom tyto závěry nevylučuje ani matkou nově předložená zpráva o psychologickém vyšetření nezletilé, neboť i ta uzavírá, že by nezletilá měla mít možnost se v případě vlastního přání s navrhovatelem stýkat (být s dovětkem, že by se tak mělo dít na základě rozhodnutí rodičů). Takové přání přitom nezletilá L■■■■ opakovaně v daném řízení projevila, jak v řízení před soudem I. stupně, před opatrovníkem i znalcem, tak v řízení odvolacím před opatrovníkem dne 27. 6. 2016.

Odvolací soud dále rovněž ověřil, že ve výchovném prostředí u navrhovatele nebyly shledány žádné závady, přičemž dle názoru odvolacího soudu nedosáhl dosud ještě vztah mezi navrhovatelem a matkou, byť jej rozhodně nelze považovat za idylický, takových rozměrů a takové hostility, že by úpravu styku navrhovatele s nezletilou vylučoval. Lze v té souvislosti pouze apelovat na matku i navrhovatele, aby se pokusili co nejméně prezentovat vzájemné negativní postoje před nezletilou L■■■■ i nezletilým A■■■■ a zejména aby se v zájmu obou nezletilých vyvarovali cíleného negativního ovlivňování nezletilých ve vztahu k druhému z nich.

Ve vztahu k rozsahu styku nezletilé s navrhovatelem dle názoru odvolacího soudu správně uvažoval soud I. stupně tak, že v žádném případě nelze navrhovateli přiznat styk s nezletilou ve stejném rozsahu, jako když byl v pozici rodiče nezletilé v rámci předchozího rozhodování opatrovnického soudu. Bylo vlastním rozhodnutím navrhovatele, že přistoupil k popření svého otcovství k nezletilé a tím ztratil svá rodičovská práva a povinnosti k nezletilé. V souvislosti s tím pak uznal své otcovství k nezletilé M. H., který tak nyní vystupuje ve vztahu k nezletilé jako její biologický i právní otec, s čímž byla sama nezletilá seznámena. Musí zde být tedy vytvořen rovněž prostor pro to, aby se nezletilá mohla stýkat se svým právním a biologickým otcem, navázat s ním plnohodnotný vztah a ten rozvíjet, přičemž při konkurenci styku nezletilé s jejím právním a biologickým otcem M. H. a navrhovatelem je třeba uvažovat o rozsáhlejším styku mezi nezletilou a jejím otcem než navrhovatelem, neboť M. H. jako právní i biologický otec nezletilé vykonává na rozdíl od navrhovatele ve vztahu k nezletilé rodičovskou odpovědnost se všemi povinnostmi i právy.

S ohledem na to má pak odvolací soud za to, že soud I. stupně (přes svoji obecně správnou úvahu) upravil styk navrhovatele s nezletilou v rozsahu ještě příliš širokém, který by mohl zejména negativně ovlivňovat možnost styku a rozvíjení vzájemného vztahu mezi nezletilou a jejím otcem M. H. V té souvislosti lze dle názoru odvolacího soudu přisvědčit do určité míry námitkám matky, tedy že soudem I. stupně stanovený rozsah styku navrhovatele s nezletilou, s přihlédnutím k úpravě styku matky s polorodým bratrem nezletilé, kdy v rámci tohoto styku stýkají se rovněž oba sourozenci a je v zájmu jich obou, aby tento jejich vzájemný kontakt byl zachován, by byl prostor pro případný styk nezletilé s dalšími osobami, zejména jejím otcem, nepřiměřeně omezen. Dle názoru odvolacího soudu je proto namístě upravit styk nezletilé s navrhovatelem pouze po dobu jednoho dne v měsíci, a to v době, kdy neprobíhá styk matky s polorodým sourozencem nezletilé. Odpovídající rozsah styku nezletilé s navrhovatelem s přihlédnutím ke všem okolnostem tohoto případu tedy dle názoru odvolacího soudu odpovídá styku nezletilé s navrhovatelem každý první lichý kalendářní týden v měsíci v sobotu od 9.00 hodin do 18.00 hodin (nejedná se tedy o každou první sobotu v měsíci, ale o tu sobotu v každém měsíci, která je součástí prvního lichého kalendářního týdnu v roce v tom kterém měsíci). Takový rozsah styku přitom dle názoru odvolacího soudu splní (alespoň zčásti) přání nezletilé stýkat se s navrhovatelem, přičemž současně není způsobilý nepřiměřeně zasáhnout do případné realizace styku nezletilé s jejím otcem a ani nepřiměřeným způsobem negativně zasáhnout do výchovného působení rodičů na nezletilou, neboť možnost významného nekontrolovaného výchovného ovlivnění nezletilé ze strany navrhovatele je dle názoru odvolacího soudu při tomto rozsahu styku zcela minimální.

Veden výše uvedenými úvahami tedy odvolací soud napadený rozsudek soudu I. stupně v odvoláním dotčené části, tedy ve výroku I., postupem dle ust. § 220 odst. 1 písm. b) o.s.ř. změnil tak, že navrhovatel A. P., nar. , je oprávněn stýkat se s nezletilou L. P., nar. , každý první lichý kalendářní týden v měsíci v sobotu od 9.00 hodin do 18.00 hodin, kdy nezletilou v místě bydliště matky převezme a tam ji po ukončení styku matce opět vrátí, přičemž matka nezletilé je povinna nezletilou ke styku řádně připravit, styk nezletilé s navrhovatelem řádně umožnit a při výkonu práva osobního styku s nezletilou v potřebném rozsahu s navrhovatelem spolupracovat.

V souladu s ust. § 224 odst. 1, 2 o.s.ř. rozhodl dále odvolací soud o nákladech řízení účastníků i o nákladech řízení placených státem před soudy obou stupňů.

Jde-li o náklady řízení účastníků, pak odvolací soud rozhodl podle ust. § 224 odst. 1, 2 o.s.ř. za použití § 23 zákona o zvláštních řízeních soudních tak, že žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů nemá, neboť zde neshledal takové okolnosti případu, které by jiné rozhodnutí odůvodňovaly.

Pokud se jedná o rozhodnutí o nákladech řízení placených státem, které vznikly před soudem I. stupně v souvislosti s vypracováním znaleckého posudku znalcem PaedDr. Pavlem Schleissem a jeho výsledkem ve výši 15.300,- Kč, pak odvolací soud rozhodoval podle ust. 224 odst. 1, 2 o.s.ř. za použití § 148 odst. 1 o.s.ř. Dospěl přitom k závěru, že je s ohledem na výsledek daného řízení, kdy byl navrhovatel soudem upraven styk s nezletilou v rozsahu podstatně menším, než kterého se domáhal, a i s přihlédnutím k tomu, že potřebu rozhodování soudu o úpravě styku mezi navrhovatelem a nezletilou vyvolal v konečném důsledku vlastní krok navrhovatele, tedy popření otcovství k nezletilé z jeho strany, namíste, aby tyto náklady spojené s vypracováním znaleckého posudku a výsledkem znalce nesl v celém rozsahu navrhovatel, u něhož předpoklady pro osvobození od soudních poplatků naplněny nejsou. Odvolací soud proto uložil právě a jen navrhovateli povinnost náklady řízení placené státem ve výši 15.300,- Kč na účet Okresního soudu v Domažlicích zaplatit, a to v běžné lhůtě tří dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku (§ 160 odst. 1 věta před středníkem o.s.ř.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku není dovolání přípustné.

V Plzni dne 30.06.2016

JUDr. Alena Polednová, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Dagmar Mertlová